

Regeling proeftermijn nieuwe tuinder

Inleiding

Achterstallig onderhoud van tuinen en huisjes is voor zowel de zittende tuinders als nieuwe tuinders een aandachtspunt. Op Ons Buiten kennen we het zgn. PAOT systeem (Procedure Achterstallig Onderhoud Tuin).

Deze procedure is vooral geschreven voor de bestaande leden en treedt primair in werking wanneer de tuinder in gebreke blijft met betrekking tot het onderhoud. Omdat we in de praktijk hebben gemerkt dat nieuwe leden, ondanks uitgebreide informatie vooraf, het aanvaarden van een tuin toch wat licht hebben ingeschat is de regeling Proeftermijn nieuwe tuinder (PTNT) in het leven geroepen. In tegenstelling tot de PAOT gaat het bij de PTNT vooral om de begeleiding van de nieuwe tuinder. Hoe kunnen we de nieuwe tuinder behulpzaam zijn om van de volkstuin op Ons Buiten een succes te maken voor zowel de nieuwe tuinder als voor Ons Buiten.

In de praktijk is gebleken dat veel tuinders onderschatten hoeveel tijd het goed onderhouden van een tuin en opstellen kost. Dit is vaak het begin van achterstallig onderhoud. Ook is het zeker in het begin vaak lastig om je weg te vinden in regels en gebruiken op Ons Buiten. Niet alles mag zomaar. Hulp krijgen is niet altijd even vanzelfsprekend. Kortom zeker voor een nieuwe tuinder is het heel plezierig wanneer teruggevallen kan worden op een vast aanspreekpunt.

Het uitgangspunt is dat de nieuwe tuinder gedurende de eerste 2 jaar begeleid wordt.

Mocht ondanks goed overleg het onderhoud toch onvoldoende blijven dan wordt het lid voorgesteld de tuin weer van de hand te doen. Wanneer het (nieuwe) lid dit niet wil dan rest in dat geval het bestuur niets anders dan roeyement aan te vragen bij het bondsbestuur. De regels hiervoor zijn opgenomen in de Statuten en Reglementen (S&R) van de Bond van Volkstuinders.

Hoe vindt de begeleiding en beoordeling in de proeftermijn plaats

Vanaf de overdracht zal regelmatig de begeleiding en daarbij beoordeling van het onderhoud plaatsvinden. Dit is minimaal eens per kwartaal, waarbij het in het begin meestal frequenter zal zijn. Van het overleg worden aantekeningen gemaakt. Wanneer er geen vragen zijn en het onderhoud is in orde, dan is men uiteraard snel klaar. Eventuele opmerkingen worden met de tuinder doorgesproken en er worden afspraken gemaakt waar de tuinder terecht kan met vragen en wanneer wat in orde zal zijn. Bij een volgende beoordeling wordt begonnen om vast te stellen of de gemaakte afspraken zijn nagekomen, daarna kan een nieuw overleg en beoordeling plaatsvinden. Dit proces herhaalt zich. Wanneer na bijvoorbeeld 3 keer blijkt dat er opnieuw geen opmerkingen zijn dan kan een vervolgoverleg achterwege blijven. Uiteraard kan de tuinder contact opnemen voor vragen en wordt de beoordeling wel gedaan en op het beoordelingsformulier aangetekend. Zolang er gedurende de proeftermijn geen opmerkingen zijn is overleg met de tuinder niet noodzakelijk. Belangrijk is dat de nieuwe tuinder zelf een actieve rol vervult, enerzijds door het nakomen van gemaakte afspraken en door het stellen van vragen bij onduidelijkheden.

Uitvoering

Overleg met de nieuwe tuinder en beoordeling tuinder en onderhoud tuin en opstellen zal gedurende de proeftermijn worden gedaan door speciale personen. Dit kunnen leden van een commissie zijn of specifieke medewerkers van een commissie of het bestuur. De bevindingen (rapporten, foto's, gespreksnotities enz.) zijn in handen van het bestuur. De tuinder wordt hiervan op de hoogte gehouden.

Na afloop van de proeftermijn

Uiterlijk een maand voor de afloop van de proeftermijn vindt een definitieve beoordeling door het bestuur plaats. De basis is de bevindingen van het overleg en de beoordelingen. Indien er geen problemen met de nieuwe tuinder zijn dan hoeft vooraf geen overleg met de tuinder plaats te vinden. In andere gevallen wordt de tuinder voor overleg uitgenodigd. Na dit overleg neemt het bestuur een besluit. Indien het bestuur van mening is dat de tuinder beter de tuin kan opzeggen dan wordt het lid gevraagd hieraan mee te werken door de tuin op te zeggen. Indien het lid de tuin niet wenst op te zeggen dan wordt opzegging bij het Bondsbestuur aangevraagd, met in achtneming van hetgeen beschreven is bij 'Tuinder is het oneens met een besluit'. De tuinder krijgt hiervan schriftelijk bericht.

Tuinder is het oneens met een besluit

Om een zorgvuldige besluitvorming te garanderen is het goed dat een tuinder bezwaar kan maken tegen beoordelingen gedurende de proeftermijn. De tuinder moet een bezwaar binnen 14 dagen schriftelijk en met redenen bekend maken aan de begeleider. Wanneer de tuinder meent dat er onvoldoende naar zijn

argumenten wordt geluisterd, dan heeft de tuinder het recht om hierover met het bestuur te overleggen. Van dit overleg zal een verslag worden gemaakt.

Tegen een besluit van het bestuur om opzegging bij het bondsbestuur in te dienen kan een tuinder eveneens bezwaar maken. De tuinder moet een bezwaar binnen 14 dagen schriftelijk en met redenen indienen. Het bestuur zal het besluit en het bezwaar van de tuinder door minimaal 2 personen laten beoordelen. Na het ontvangen advies zal het bestuur een definitief besluit nemen.

Uitzonderingen

Wanneer reeds na 3 beoordelingen blijkt dat de nieuwe tuinder volstrekt in gebreke blijft dan heeft het bestuur het recht om in de proeftermijn opzegging bij het bondsbestuur aan te vragen. De werkwijze is verder overeenkomstig zoals hiervoor beschreven.

Tot zover het formele gedeelte

Hoe zal het een en ander in de praktijk gaan werken. Veel staat en valt uiteraard met de medewerkers die het bestuur helpen bij het uitvoeren van de bovengenoemde werkwijze. Zoals in de inleiding genoemd ontvangt de nieuwe tuinder door het overleg adviezen om de tuin op een goede manier te onderhouden. Zeker wanneer er bij de overdracht van een tuin sprake is van matig onderhoud dan duurt het dikwijls lang voordat de nieuwe tuinder de tuin weer op orde heeft. Veel nieuwe tuinders hebben de neiging om in het begin vooral aandacht aan het huisje te besteden, wanneer dat maar gebruikt kan worden. Het lijkt dan alsof de tuin minder belangrijk is, terwijl het hebben van een volkstuin juist gaat om tuinieren als hobby.

Belangrijk aspect bij het overleg en de beoordeling zal zijn dat aan de minimale onderhoudseisen wordt voldaan. Hierbij moet gelet worden op onderhoud heg, pad, overhangende takken, inperken van woekerplanten, geen vuilniszakken e.d. zichtbaar en geen overlast naar de burens.

De belangrijkste insteek van de PTNT is om het hebben van een tuin op Ons Buiten tot een succes te maken.

Nieuwe Tuinders en hun Mentor

Proeftijd

Op Ons Buiten kunt u geregeld mensen tegenkomen die een semiofficieel bezoekje brengen aan nieuwe tuinders. Deze mensen vervullen de functie van mentor. Ze begeleiden nieuwe tuinders bij hun pogingen iets moois te maken van hun nieuw verworven stekje op ons tuinpark. De regeling 'Proeftijd Nieuwe Tuinders' die door de algemene ledenvergadering van eind 2009, met enige amendementen, is aangenomen, voorziet hierin. Allemaal prachtig natuurlijk zo'n regeling, maar wat houdt het in de praktijk nu eigenlijk in en wat zijn onze ervaringen tot toe nu.

Mentoren aan de slag

Vanaf het voorjaar van 2010 hebben nieuwe tuinders, bij overdracht of kort daarna, een mentor toegewezen gekregen. Gedurende een periode van twee jaar, de proefperiode voor de nieuwe tuinder, worden regelmatig mentor bezoeken afgelegd om de nieuwe tuinder te begeleiden en te adviseren. Momenteel zijn er, administratief ondersteund door Judith, vier mentoren actief; Anna, Marieke, Rien en Erik.

Vinklijst

De mentoren hebben een vinklijstje van punten waarnaar gekeken wordt. Daar is niets geheim aan dus het volgt hieronder. Wie weet is het ook nog nuttig voor tuinders die al geruime tijd op Ons Buiten een tuin hebben.

- Achterstallig onderhoud aan de heg
- Takken van bomen en/of struiken hangen over het algemene toegangspad
- In de tuin is in belangrijke mate sprake van overwoekering door onkruid
- Het tegelpad en/of terras is overwoekerd door onkruid
- Erfafscheiding met burens is slecht onderhouden
- Tuinafval is niet opgeruimd en/of composthoop is een zootje
- Dode struiken of bomen zijn niet verwijderd
- Dode stammen worden niet gebruikt als afscheiding of ter decoratie
- Er ligt veel troep rond het huis
- Er is sprake van veel, nog af te voeren, bouw- en sloopafval
- Slootkant is slecht onderhouden en/of bomen staan binnen een meter van de slootkant.

Wellicht dat er in de nabije toekomst aan dat lijstje nog een aantal punten zal worden toegevoegd naar aanleiding van de ervaringen die zijn opgedaan door de tuincontroleur(s). Ofschoon het niet tot onze taak behoort letten we en passant ook nog op andere zaken. Zoals de gaskist, gasslangen en ventilatie-mogelijkheden in het huisje. Verder op het voorkomen van overlast door ongelukkige plaatsing van bomen en struiken (de schaduw dient bij u in de tuin te vallen en niet in die van de burens). Voorts op het voorkomen van overlast veroorzaakt door plaagdieren zoals de bruine rat en wespen.

Begeleiding van nieuwe tuinder staat voorop

Nu gaat het bij de mentoren overigens niet om tuincontrole. Het gaat hier om begeleiding van, vaak onervaren, nieuwe tuinders in hun proeftijd van twee jaar. Binnen het tuinseizoen (april tot oktober) maakt de toegewezen mentor een afspraak met de nieuwe tuinder voor een eerste opname van de tuin. Zeker in onze begintijd werd zo'n eerste bezoek gedaan door twee mentoren tezamen. Zo kregen we een goede afstemming over de beoordeling van het onderhoud van de tuin en de te geven adviezen. Het is belangrijk dat een nieuwe tuinder dan ook aanwezig is. Er wordt immers niet uitsluitend gekeken naar het onderhoud van de tuin, maar er wordt ook gevraagd en ongevraagd advies gegeven. De algemene regels die gelden op Ons Buiten zijn voor doorgewinterde tuinders wellicht gesneden koek, maar voor de nieuwe tuinders vaak nog onbekend of niet eenduidig. Vaak, maar zeker niet altijd, treft de nieuwe tuinder (veel) onkruid aan; onder de heggen, in de borders, aan de slootkant en in het gazon.

Maar wat is dat eigenlijk, onkruid

Hoe herken je zevenblad, wilgenroosje, wilde aardbei, Japans knooppkruid, distels of brandnetels eigenlijk en waarom hebben de burens er een hekel aan. Dat bamboebos ruist toch heel mooi, waarom moet dat nu eigenlijk in potten worden gezet? Overlast is dan het toverwoord; er zijn ruim 450 tuinen op ons complex en we moeten het samen zien te rooien. Planten stoppen immers niet met groeien bij de erfgrans of voor de haag bij het pad. Voor vlinders zijn brandnetels en distels welkom waardplanten, maar eenmaal rijp zweven zaadpluizen prachtig op de wind ... naar de tuin van een ander. Overigens een mooie gemengde

haag oogt misschien wat minder strak, maar is daarmee nog geen broedplaats van het gevreesde zevenblad, heermoes of kweek. En een border gevuld met de kruipende vorm van Hedera Helix hoeft ook geen probleem te zijn.

Strak, wild of weelderig

Zoveel tuinders zoveel meningen als het gaat om een mooie, goed verzorgde tuin. De één wil graag een strak gazon met hier en daar een roos, een ander houdt meer van een wilde tuin. Maar vergis je niet, een wilde tuin is nog geen verwilderde tuin. Nieuwe tuinders zijn vaak heel enthousiast over hun tuin en dat willen we graag zo houden. Enige terughoudendheid in het op de schop nemen van een tuin is echter op zijn plaats. Afhankelijk van het seizoen waarin een tuin is overgedragen zie je lang niet altijd meteen wat de tuin te bieden heeft. Veel prachtige vaste planten sterven in de herfst tot op de grond toe af om vervolgens in het voorjaar of pas in de zomer van het jaar daarop weer in volle glorie te voorschijn te komen.

Aanstekelijk enthousiasme

Wij, tuinmentoren, delen graag ons enthousiasme voor het tuinieren met nieuwe tuinders. We willen ze graag helpen hun eigen weg te vinden en te ontdekken op hun eigen tuin. Dat maakt het mentorschap ook zo leuk en interessant; geen twee tuinders zijn hetzelfde en ook geen twee tuinen. We hebben in de afgelopen periode gemerkt dat veel nieuwe tuinders het op prijs stellen een adviserende mentor te hebben waar ze met hun vragen naar toe kunnen. Er zijn zelfs nieuwe tuinders die in eerste instantie niets moesten hebben van onze 'bemoeizucht', maar later toch zeiden dat ze het als zeer prettig ervaren.

Vorderingen

Voor ons, mentoren, is het leuk om vorderingen te zien. Bij de ene tuinder gaat dat in een rustig, gestaag tempo. Bij de ander merk je dat er een geheel nieuw tuinontwerp in uitvoering wordt gebracht. Her en der staan strakgespannen touwtjes en liggen er bergen aarde klaar. Anderen lijken wel een knipperlicht; aan, uit, aan, uit. Weer anderen tuinders gaan wel heel voorvarend te werk. Die halen in de winter hun sloophuisje weg en puzzelen ondertussen in hun werkplaats een nieuw huisje als bouw pakket in elkaar. En leggen vervolgens, op ons advies, ook nog even een drainagesysteem in de tuin om overtollig regenwater kwijt te raken. Hoe het ook zij, het is prachtig om te zien dat veel nieuwe tuinders echt willen tuinieren en er iets moois van willen maken.

De mentorgroep heeft een eigen e-mailadres waarmee (nieuwe) tuinders contact kunnen onderhouden met de mentoren; mentor@ons-buiten.nl.